

בית נאמן

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עזריאל 43 ב"ב.

בשעה 20:00

מוצאי שבת פרשת ויגש, י"ב בטבת תשפ"ד

נושאי השיעור:

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או בליקו בית נאמן:
079-9270505

- א. אם חובה להתפלל מוסף מיד אחר שחרית. ב. תפלת מוסף אחר קריאת התורה. ג. לא לדלג תפלת החזרה לא במנחה ולא במוסף. ד. אומרים בקדושת מוסף של שבת, "עם" עמך ישראל קבוצי מטה. ה. כמה ראיות ש'עם' פירושו עם העיקר. ו. אין שנגעו בו נוצרים ויין שנגעו בו ערבים. ז. הערבים אין דינם כעובדי עבודה זרה. ח. בדבר החיילים שקראו "שמע ישראל" במסגד בג'נין. ט. ספר הכוזרי. י. אשה שבעלה נעלם ואבד זכרו.

אם חובה להתפלל מוסף מיד אחר שחרית

א. ¹ תפלת מוסף בשבת. מרן כותב (סי' רפ"ו ס"א) שיתפללו מוסף מיד אחר תפלת השחר. ככה הטור כתב, מכיון שתפלת מוסף היא כנגד קרבן מוסף שזמנו היה בבוקר, לכן טוב להקדים תפלת מוסף מיד אחר תפלת השחר. אבל אני הקשיתי על זה שהרי בברכות (דף כ"ח ע"ב) מבואר שהיו מתפללים שחרית בשבת, ואח"כ הולכים לשמוע דרשה, ואחר כך מתפללים מוסף. אם כן היה הפסק בין שחרית למוסף. והראו לי שגם היעב"ץ במור וקציעה עמד על זה. ולכן אין בזה כל כך חיוב, רק לכתחילה לחבר אותם. אבל בדיעבד אם אדם ממהר, למשל אדם שצריך ללכת למקום אחר כדי לקרוא להם בתורה, ואחר כך עוד קריאה בתורה², הוא יכול להתעכב עם תפלת מוסף. והאחרונים אמרו עוד משהו. הרי זמן קרבן מוסף הוא בשש שעות אם כן למה לא נוכל לאחר תפלת מוסף? והרב לבושי שרד (סי' רפ"ו סק"א) אמר שאדרבא מוטב

לאחר ולהתפלל מוסף בשש שעות. אבל העיר עליו הרב ביאור הלכה (סי' רפ"ד ד"ה מיד. ע"ש) שאם נעשה ככה, לפעמים הציבור לא יחזור לתפלת מוסף, וכיוצא בזה אומר הטור (בסי' רל"ה) שהטעם שנוהגים להקדים להתפלל תפלת ערבית לפני זמנה, כי אם יקבעו אותה בזמנה, הקהל ילך לביתו ולא יחזור להתפלל³. אז גם במוסף אותו דבר. אבל אם אדם התאחר במוסף יש לו זמן "תפלת מוסף עד סוף שבע שעות", ובדיעבד זמנה כל היום. ולכן אם אדם התאחר לא קרה כלום.

תפלת מוסף אחר קריאת התורה

ב. זמן מוסף הוא אחר קריאת התורה. רבי חיים פלאג"ש י"ש לו ספר חקקי לב⁴, והוא כותב שם (ח"א חאו"ח סי' ה') שבזמנו הייתה מגיפה רחמנא ליצלן בשנת תקצ"ו⁵ באיזמיר, התפללו שחרית ומוסף ביחד, ואחר כך היו הולכים לבית הכנסת מניין אנשים וקוראים בספר תורה. אמר אולי יש בזה איסור, אחר כך אמר שאין בזה איסור אם יש סיבה לדבר. אבל הרב כף החיים אמר (סי' רפ"ו סק"ד) שעל פי הסוד (עיין בשער הכונות דף ע"ג ע"ב) צריך לעשות שחרית, אחר כך קריאת התורה, ואחר כך מוסף. לכן אם אין הכרח לא עושים ככה, אלא כדאי להתפלל על הסדר.

לא לדלג חזרה לא במנחה ולא במוסף

ג. במרוקו היו מקומות שהיו מוותרים על החזרה במוסף, היו אומרים חזרה - "חזרא" - כמו אבן... זה כתוב בשו"ת מים חיים (ח"א סי' מ"א) של הרב יוסף משאש, הוא היה נגד החזרה. במנחה לא עושים חזרה, כי אולי אין מניין בדיוק שיקשיבו ויענו, וגם במוסף לא עושים חזרה. המרוקאים שהיו בריאים בזמירות של הבוקר לפני ברוך שאמר מאריכים ומאריכים, ואחר 3. ומכאן תשובה לאלה שרוצים להדליק בחנוכה את הנרות בשקיעה לא עושים ככה, אלא כמו שנהגו מאז ומתמיד, את חנוכה עשו אחרי השקיעה בצאת הכוכבים. הנה הטור אומר שהיה ראוי להתפלל תפלת ערבית כל יום אחרי צאת הכוכבים, (ובמדינות אשכנז צאת הכוכבים מאוחרת מאד, לפעמים זה בעשר-אחת עשרה), אבל יש חשש שאם נלך הביתה אחרי תפלת מנחה על דעת לחזור לתפלת לערבית, יש הרבה שלא יתפללו, לכן נהגו להתפלל מוקדם. וככה מובא גם בשו"ת תרומת הדשן (סימ' א') שהיו חכמים אשכנזים מתפללים מוקדם ביום ששי מנחה וערבית, ואחרי ערבית עשו סעודת שבת, ואחר כך הלכו לטייל על שפת הנהר דונאי (פעם היו האשכנזים בשלוח, לא היו להם גזירות כמו בדור שעבר), ועדיין השמש זורחת! ככה נהגו, ויש סיבה לדבר. [והוא הדין לחנוכה קודם כל מתפללים ערבית ואז חוזרים לבית להדליק]. 4. סבא שלו רבי יוסף חזן כתב שו"ת "חקרי לב", והוא עשה שו"ת "חקקי לב". בשירת דבורה יש פסוק "חקרי לב" (שופטים ה, ט"ז), ויש פסוק "חקקי לב" (שם פס' ט"ו). 5. תמיד כשהייתי קורא על מגיפה רחמנא ליצלן, הייתי אומר: אין לנו היום מגיפות. עד שהגיעה הקורונה, אמרה: אני אראה לכם! אין מגיפות היום?! יש שמור. יש מגיפות ויש הכל. ויש בושה טובה, שהשבת הזאת לא היו טילים. למה? כי החיילים של ישראל הלכו וחפשו ומצאו איפה הטילים מוכנים, לקחו את כולם והשמידו אותם, אין טילים בישראל. "בימים ההם אין טילים בישראל". (ע"פ שופטים י"ז, ו'...)

1. במלה "אתר" [בפיוט "י-ה א-ל המוריד טל ומטר" ששר עכשיו ר' כפיר פרטוש ואחיו הי"ן]. הא"ף בשוא פתח, והתי"ו פתח - אָתֵר. העולם אומרים "אָתֵר" בקמץ קמץ. וכתב לי פעם חכם אחד מפר"ז, שמו רבי יעקב כטרוא, שבארמית המשקל "אתר" קצר יותר, לא קמץ קמץ, אלא שוא פתח ופתח [שדרך הארמית לקצר]. וראיה לזה מהתרגום ביום שלישי של הבריאה, כתוב שם: "קוון המים מתחת השמים אל מקום אחד" (בראשית א, ט'). והתרגום של מקום הוא "אָתֵר חד". הא"ף בשוא פתח. גם בפסוק "ומקום לגמלים" (בראשית כ"ד, ל"א) הגירסא בתנ"ך "ואתר כשר לגמליא" הא"ף בשוא פתח. פרסמתי את זה בהגהות של סוף הסידור (בקונטרס "לאוקמי גירסא" אות ל"ז), ושלב לי רבי דוד צבי הילמן: אתה מחפש סתם, יש פסוק מפורש בדניאל ב' פסוק ל"ה (כל אחד יכול לפתוח שם), ושם כתוב "אָתֵר" הא"ף בשווא פתח והתי"ו פתח. בשביל לא לשכוח את זה עשיתי סימן: דבלה, ראשי תיבות דניאל ב' ל"ה. פעם בשנה בראש השנה אוכלים דבלה, והיא מזכירה לי את הניקוד האמתי של "אָתֵר"... ועוד הוסיף לי משהו, כמו שאומרים: "חֲמֹר" מן "חֲמָרָא", ככה כתוב "אָתֵר" מן "אָתֵרָא". "חֲמֹר" בשווא פתח ופתח, וב"חמרא" המלה מורחבת. אבל אין נפקא מינה בשיד הזה "מכל אתר ואתר". רק ההבדל הוא שאומרים "קבץ עמך מכל אתר ואתר", והי"ו בפתח, הא"ף בשווא פתח והתי"ו פתח.

2. פעם קראתי פרשיות "מטות ומסעי" כשהן מחוברות שלוש פעמים! (בלא פרוטה אחת). ובא אחד ואמר לרבי צמח: "אחיי קרא מטות ומסעי בבית הכנסת הגדול במהירות הבזק", אז הוא סיפר לאבא, ואבא אמר לו: "תניד במהירות המטוס בעל חמשה מנועים... למה אמר ככה? כי חמשה זה כנגד עין הרע... אני תמיד התרגלתי לקרוא את הפרשיות בצורה כזאת. הילדים קוראים לי כל יום חמשי בערב, ואני כועס עליהם כשהם לא נוהרים. תשים עינים, איפה העינים שלך? ואני איפה העינים שלי?... אלא התרגלתי בזה מילדות. על פסיק קטן, אבא אומר לי: תחזור, זה לא בדיוק, לא ככה. וככה למדנו לקרוא בדיוק. ואל תחשבו שזה איבוד זמן, כי חובות הלכות מונה עשר מעלות בלימוד התורה (בשער עבודת האלקים פרק ד'), והמעלה השלישית היא לקרוא את הפרשה בטעמים. יש עוד סיבה, לא רק לקרוא בטעמים, אלא גם להבין למה הטעמים כתובים ככה. ולפעמים אין לך הכרעה. למשל, היום קראנו (בראשית מ"ו, ל"א): "ואומרה אליו, אחי ובית אבי אשר בארץ כנען באו אלי". ובמילים "ואומרה אליו" יש ספרים שהם רביעי, ויש ספרים שהם בזקף קטון, ואין לנו הכרעה. אני אמרתי בזקף קטון, אחר כך הראו לי שקורן אומר ברביעי, ואומר ר"ו"ה שככה זה ברוב הספרים. ובתנ"ך של ברייאר כתוב בזקף קטון, וכתוב שככה ברוב הספרים... לך תדע. אני אבדוק כל הספרים שבעולם?! אז אנתנו אומרים בזקף קטון, ומי שאומר ברביעי, אל תיקח אותו לרקיע..."

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה העומדים [בין באויר] בין בים ובין בנבשה המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרוחה ומאפלה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא בעגלא ובזמן קרוב ונאמר אמן. ובכללם לכל חיילי ישראל היקרים המוסרים נפשם חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלקינו.

עיצוב גרפי: תיאור 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	18:03 17:24 16:09	
ת"א:	17:59 17:25 16:25	
חיפה:	17:56 17:23 16:12	
ב"ש:	18:00 17:27 16:27	

כך אומרים "גדל אלקים חי". מה עניין "גדל אלקים חי" לשבת בבוקר?! ועוד פיוטים ופיוטים לכן במרוקו ביטלו את החזרה במוסף כי אין להם זמן. ולא רק במוסף, אלא גם מנחה של כל יום עושים בלי חזרה.⁶ ויש לרבי יוסף משאש תשובה ארוכה מאד בדבר הזה בספרו מים חיים, הוא מספר שבא אליו אחד ואמר לו: "חזרה", "חזרה", "חזרה". ותוך כדי דיבור הביא לו שתיה עם כעכים, והוא אכל [וטבל במשקה] ולא נטל את ידיו. אמר לו הרב: מותר לך לא לטויל ידיים?! אמר לו: זה רק מנהג, יש מחלוקת. יש דעות. אמר לו: בזה אתה מוותר על נטילה, וכתוב מלים חמורות מאד על מי שמבטל נטילה, אבל על חזרה אתה צועק?! ואמר עוד: ראיתי אחד שהוא כל הזמן מקפיד על חזרה. ופעם אחת הוא היה קורא זמירות בפסוקי דזמרא, ופתאום הגיע לפסוק "ה' מלך עולם ועד אבדו גוים מארצו" והמשיך מהתהלים בעל פה, פרק אחר פרק אחר פרק, עד שהגיע לאיזה מקום ושם לב ואמר: הי, איפה אני נמצא?! אתה ישנת... מה אתה קורא?! אמר לו הרב: ואתה מקפיד עלינו על חזרה?! יש לו דברים יפים, והסגנון שלו מיוחד במינו.⁷ אבל הנוכח לעשות חזרה. מרן כותב בבית יוסף (סימן ר"ה) **שבצפת גזרו חרם על מי שיבטל את החזרה**. אז הוא טוען שבבית יוסף שלנו לא כתוב חרם. אבל למה לא כתוב? כי היה חוק אצל אומות העולם שאסור לעשות חרמות, אז השמיטו כל מקום שכתוב בו "חרם". אבל בדפוסים הישנים כתוב חרם. יש לנו בית יוסף דפוסים ישנים, וכתוב שם הדבר הזה. הוא יש לו בית יוסף יותר מאוחר. **לכן לא לרלג חזרה לא במנחה ולא במוסף, אתה יכול לקצר בזמירות שלפני כן**. איך אנחנו נוהגים? אומרים פתיחה בבית ואחר כך באים לבית הכנסת, ואומרים "יהודה בן תימא אומר", ואחר כך "ברוך שאמר". ואם יש קצת זמן, תקרא את הזמירות שאחרי יהודה בן תימא, אבל לא להאריך ולהאריך יותר מדאי. אחרי המאריך יבוא טרחא... לא ככה עושים. אין בתנ"ך טרחא ואחריה מאריך, בתחילה טורחים ואחר כך אתנח. אבל לא עושים טרחא לפני מאריך... אתה מטריח את הציבור ואחר כך מתחיל למהר?! לא ממהרים, אלא עושים חזרה תמיד.

"שבו לכם פה עם החמור"

1. ויש לזה עוד כמה מקורות ככה. כמו: "שבו לכם פה עם החמור" (בראשית כ"ב, ה), ואמרו חכמים (בבבא מציעא דף ס"ב ע"א): עם הדומה לחמור. למה אמרו דומה לחמור? למעשה הפסוק אומר עם החמור - החמור עיקר, ואתם טפלים לחמור. חכמים עשו להם "פריבילגיה" - עשו להם כבוד, אמרו "דומים לחמור", ולמעשה הם כמו חמורים ממש... העבד הכנעני וישמעאל דומים לחמור. איך נדע שהם דומים לחמור? ארבעים שנה הם מקבלים כסף, עבודה, ופרנסה מישראל והשתגעו. מה לעשות להם?! השתגעו לגמרי. השבוע הזה היה "פלפול" גדול. באו יהודים שומרי תורה ומצוות, עמדו במסגד של הערבים בג'נין וקראו בקולי קולות "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד". וזה עשה רעש גדול במדינה, השעו אותם. (לפי שעה, זה הפירוש "השעו"). וגם הרב יצחק יוסף אמר שזה לא יפה, זו התגרות באומות. אחר המחילה, זה לא התגרות. הם מודים בפסוק שמע ישראל, הם לא כופרים בו, הם מאמינים שיש אלקים אחד בעולם, רק שהם מוסיפים עוד משפט: "לא אילאה אלא אלל-ה", ומוחמד רסול אלל-ה". הוא שליח של ה'. שליח?! השליח הזה רצח עשרים וארבע אלף נפשות! ועוד בשמו הורגים אנשים נשים וטף ביום השמחה שלהם. זה נקרא "רסול"? זה לא רסול, זה פסול... וגם הוא לא אמר את זה. אלא זה הומצא ב"חדית". (מה זה "חדית"? זה הוספות כביכול, פירושים על הקוראן, בקוראן עצמו לא כתוב הדבר הזה). אתם משתמשים בשמו זה מה שאתם עושים.

יין שנגעו בו גויים

2. אבל לגבי האמונה בה' אחד, גם הערבים מאמינים שה' אחד. ככה הרמב"ם אומר (בשו"ת הרמב"ם דפוס ליפסיא ס"ב ק"ס). לכן ערבי שנגע ביין, הוא לא נאסר בהנאה. **יין נסך אסור בהנאה, אבל זה דוקא יין נסך על ידי נוצרים, כי הנוצרים עובדי עבודה זרה. אבל יין נסך בידי ערבים, כלומר אם הערבי נגע ביין שלנו, אסור לשתות אותו, אבל מותר למכור אותו למי ששותה יין**. לא למכור אותו לערבים, כי הם "חסידים" ולא שותים יין. (כי הם צריכים להיות כל הזמן עירניים - "לערן משפחת העיריני". (במדבר כ"ו, ל"ו)...). אבל למכור אותו לנוצרי להרוויח בו כסף, אין דבר. **ואם היה הערבי הזה ילד בן שנה שלא מבין מה זה ניסוך ושום דבר, והוא נגע ביין שלנו, מותר אפילו לשתות, כי אין לו שום כוונה** (בא"ח ש"ב פרשת בלק אות ב'). ולמה אם נוצרי נוגע ביין הוא אסור בהנאה ואם הוא ערבי מותר בהנאה? כי הרמב"ם אומר (שם) שהערבים אינם עובדי עבודה זרה, "וכבר נכרתה מפיהם ומלבם". לאפוקי דעת האבן עזרא שאומר בסוף דניאל ("א, ל) שהערבים הם עובדי מרקוליס. הגמרא אומרת (סנהדרין דף ס"ב ע"ב) שהייתה עבודה זרה שנקראת "מרקוליס". מה הכוונה? זו עבודה זרה שהיו לוקחים אבן וזורקים עליה. וגם לערבים יש דבר כזה, שהם זורקים אבן לעבודה זרה. כי פעם בשנה הם הולכים לחאג' (לא כולם, רק החסידים שבהם...) וזורקים שם אבנים. יש שם מקום שזורקים בו. ואמרו שזה שריד לעבודה של המרקוליס, כי מוחמד לא יכל לבטל להם את הכל, אז הוא השאיר להם את זה. אבל באמת הם לא אומרים שהם זורקים למרקוליס, אלא הם אומרים שהם זורקים על 9. יש מחמירים שאפילו אם הנוצרי רק הסתכל על היין שופכים את היין. ככה היה עושה הרב **ניסן פינסון ע"ה**. לפעמים בשבוע של פסח, הוא היה מביא גוים לנקות את הבית לקראת פסח. ולפני כן היה בודק את היינות, מכסה אותם בניילון וניירות כדי שהגוי לא יסתכל על היין. כי אם הוא יסתכל עשה אותו נסך. זו דעת חכם מקובל לפני שבע מאות שנה **רבי מנחם הבבלי**. (ככה כתוב בבא"ח ש"ב פרשת בלק אות ט"ז). אבל זו חומרא בעלמא. **זו לא הלכה. ההלכה היא שמוותר להסתכל על היין, מה עשה כשהוא הסתכל? עשה אותו נסך?!** בחוץ לארץ הייתה אשה אחת צדקת וחסידה, שהייתה מקפידה הרבה על בשר וחלב. ואם משהו היה בא הביתה ובמטבח היה בשר וחלב, והסתכל על הבשר והחלב, הייתה זורקת את הכל... מה השטויות וההבלים האלה?! התורה אומרת "לא תבשל גדי בחלב אמו" (שמות כ"ג, י"ט). וחכמים אומרים לאו דווקא אל תבשל, [אלא גם אל תאכל ותהנה. והוסיפו עוד (חולין דף ק"ג ע"ב)] אפילו לא לשים אותם ביחד. אבל להסתכל על בשר וחלב?! בהסתכלות שלך מה אתה עושה?! ודאי שזה מותר.

"עם" עמך ישראל קבוצי מטה

ד. הרב גן המלך⁸ (ס"ק קל"ד) אמר שהטעם שבכתר של מוסף [בשבת] אומרים **"עם" עמך ישראל קבוצי מטה**, הוא על פי תוספות בסנהדרין (דף ל"ז ע"ב ד"ה מכנף) שהביאו בשם תשובות הגאונים שאין בני ארץ ישראל אומרים קדושה רק בשבת. למה? כי כתוב בחיות הקודש בישעיה (פרק ו' פסוק ב) - "שש כנפים, שש כנפים לאחד". למה שש ולא שבע? אלא הם אומרים כל יום שירה כנגד כנף אחד. ובשבת הם אומרים לקב"ה: אין לנו כנף לומר אתה שירה. והקב"ה אומר להם: יש לי כנף - "מכנף הארץ זמירות שמענו" (שם כ"ד ט"ז). עם ישראל עושים לי כנף. ולכן ביום שבת שהכנף הוא של עם ישראל, אומרים **"עם" עמך ישראל**. כי "עם עמך" הפירוש שישאל עיקר, והמלאכים טפלים. איפה מצאנו ש'עם' פירושו עם העיקר? יש לזה הרבה דוגמאות. פעם מצאתי משנה בברכות ככה, ושמתתי בה כמוצא שלל רב, אחר כך ראיתי שיש עוד הרבה הוכחות לזה. (עיי' בקונטרס הכללים בסוף שו"ת איש מצליח ח"א ערך "עם"). מה כתוב במשנה? "הביאו לפניו מליח בתחילה ופת עמו, מברך על המליח ופטר את הפת, שהפת טפלה לו" (ברכות דף מ"ד ע"א). הביאו לפניו מליח - דג מלוח - ופת עמו. מלוח יותר מדאי אי אפשר לסבול, אז מביאים אתו פת לחם. והדין הוא שיברך על המליח שהכל, ויכוון בלבו לפטור את הלחם למה? כי הפת טפלה לו. אז המשנה אומרת "הפת עמו", והפירוש הוא שהפת טפלה לו. למדנו מכאן שאם אתה אומר "עם" משמע הטפל עם העיקר.

עוד ראה ש'עם' פירושו עם העיקר

- ה. ויש עוד מקור בגמרא בפרק איזהו נשך. כתוב שם (ב"מ דף ס"ב ע"א) שהיה פעם ויכוח בין התנאים, אם שני אנשים הולכים בדרך, ויש לאחד מהם בקבוק מים שמספיק לאחד, אם ישתה אחד, השני ימות. ואם ישתו שניהם יחיו עוד קצת אבל בסוף ימותו שניהם. אז מי ישתה ומי לא ישתה? בן פטורה אמר, מוטב שישתו שניהם, ואל יראה אחד במות חבירו. אם רק אחד ישתה, אז 6. מדי פעם התפלתי בחיפה בבית הכנסת של המרוקאים, והיה שם רבי יצחק חזן ע"ה [ואז היו עושים חזרה. עיין בשו"ת יחוה דעת (חזן) ח"א סי' י"ב]. לפעמים רבי יצחק חזן לא נמצא שם, אלא אנשים אחרים, והם מדלגים את החזרה.
7. יש לו ספר שאתה קורא אותו בשקיקה, ברבע אחד אתה גומר את הכל. יש לו סגנון מיוחד במינו. אומרים מי שקורא בספר הזה, אינו יכול לעזוב אותו עד שיירדם...
8. כבר אמרנו (עיין בעלון מס' 386 הערה 14) שחיבר אותו רבי אברהם הלוי ע"ה מחבר ספר גינת ורדים, והוא היה רב במצרים.

השטן שמפריע להם בדרך...

הערבים אין דינם כעובדי עבודה זרה

ח. לכן הערבים הם לא עובדי עבודה זרה. ואם אמרו להם פסוק שמע ישראל, מה רע בו? מה יש בו? מה אמרו להם? "שמע ישראל ה' אלוהינו אחד". ולמה לא אומרים "ומוחמד רסול אלל-ה" [מוחמד שליח ה']? כי הוא "רסול" בשבילכם, לא בשבילנו... אנחנו קיבלנו כבר את האמונה הישרה, את התורה, ואת כיפור ואת אלוה. ואתם מה עשיתם? לקחתם כיפור ועשיתם ממנו דוגמא, לקחו יום אחד בשנה וקראו לו "עשורא". מה זה "עשורא"? יום העשירי לחודש. הוא חיקוי של יום כיפור שלנו. ולקחו חודש שלם ועשו בו תענית, זה רמזאן. מאיפה לקחו אותו? מחודש אלול שלנו. אנחנו באלול לא מתענים, רק חסידים הולכים לומר סליחות בחודש אלול, קמים מוקדם בבוקר לפני עלות השחר וקוראים סליחות (ככה היה מקור המנהג. אחר כך עשו את הסליחות יותר מאוחר, מה לעשות?! זה מה שעושים). ומה הערבים עושים בחודש רמזאן שלהם? קמים מוקדם בבוקר לאכול ולאכול, עד שרואים שהשמש זורחת, ואז אומרים: די, אסור לאכול עכשיו. ויש אומרים שגם ביום הם נכנסים לאיזה פינה ואוכלים¹⁰... וא"כ הרמזאן הזה הוא העתקה מ"אלול" שלנו, ו"עשורא" הוא העתקה מכיפור שלנו. וגם מה שהם מקריבים בשנה ארבע מאות אלף כבשים, זה העתקה מקרבן פסח שלנו.

מוחמד היה עושה את כולם יהודים

ט. פעם אחת, אחד מרבני תונס ששמו **רבי יעקב אבוקארה**, (היה צדיק וחסיד), היה הולך בנסיעה עם כמה ערבים נכבדים, אנשים בעלי שכל ודעת, ואמר להם: תדעו לכם שאם מוחמד היה מאריך ימים, היה עושה את כולכם יהודים! אמרו לו: מה אתה אומר? מי אמר לך שהוא היה עושה את כולנו יהודים? אמר להם: תראו, הוא אסר עליכם חזיר כמו היהודים, עשה לכם משהו כמו כיפור שלנו, (זה "עשורא"), עשה לכם חודש ימים של צום רמזאן, וזו העתקה מאלול שלנו. עשה לכם חמש תפלות, במקום שלוש ביום, שלנו. אם היה מאריך ימים היה עושה את כולכם כמונו... למעשה מוחמד בתחילה רצה לעשות את כולם כמו הדת שלנו. רק הוא ראה שהיהודים צחקו עליו, אמרו לו: מה אתה יודע? מאיפה אתה יודע? כל מה ששמעת, שמעת מאיתנו, ועשית כל מיני חידושים ושטויות. לדוגמא, הוא אומר שכאשר מכרו את יוסף, היו האחיות שלו עומדות בפניה ובוכות, איזה אחיות? איפה מצאת אותן?! לא היו אחיות כאלה, ולא היה דבר כזה. אבל הוא הצליח לקחת חצי מהעולם התרבותי ולהוריד להם את העבודה זרה. **לכן יין שנוגע בו ערבי מותר בהנאה, ומותר במכירה לגויים.**

חבל שמכל דבר עושים רעש

י. ולכן כשאמרנו "שמע ישראל" בתוך מסגד, מה רע בזה? לא אמרנו כלום. והרי הם מאמינים בפסוק הזה "שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד", רק את ההמשך שלהם - "ומוחמד רסול" אנחנו לא אומרים, זה הכל. אין בזה שום דבר. חבל שמכל דבר עושים רעש. קודם כל הרמטכ"ל (או מישהו אחר), אמר לחיילים האלה: אתם יוצאים מכאן, כי אתם פוגעים בדת של הישמעאלים. וכי הם ב"אלאקצא" לא פוגעים בדת שלנו?! כאשר הם אומרים שהתורה התחלפה ממש רבנו למוחמד, בזה הם לא פוגעים בדת שלנו, ואילו כאשר אנחנו אומרים פסוק "שמע ישראל" אנחנו פוגעים? ככה זה. מושום שאנחנו לא בקיאים בדת שלהם, ואנחנו לא יודעים אותה. לכן על כל מלה ומלה כל אחד ואחד אומר: "אה! אתה מתגרה באומות". אנחנו לא מתגרים באומות, אנחנו אומרים דברים אמיתיים, גם לדידן וגם לדידהו. אין בזה שום דבר. באמריקה יש מוסלמים רבים שאוכלים רק כשר, ובשנים האחרונות נתרבו הרבה שאוכלים כשר. ולמה אוכלים כשר? בגלל שכאשר אוכלים דברים אחרים, אולי יש בהם חזיר? אבל היהודים מקפידים שלא יהיה שום דבר שיש בו חזיר, ובשבילם זה טוב. והם גם לוקחים שחיטה של יהודים, כי השחיטה של היהודים נקייה וקלה והיא בסדר גמור, ואילו לשחיטה של הנוצרים אי אפשר להאמין. לאט לאט אומות העולם יבינו שאין דת בעולם שהיא נקייה וקלה כמו הדת שלנו. לכן אנחנו לא צריכים להתבייש בה ולומר "אנחנו בעוונות

10. בורגיבה נשיא תוניסיה, ופעם עמד בטלוויזיה שלו שם ואמר: הנה אני אוכל, מה קורה לי? לא קורה לי כלום. עמד ביום לעיני השמש ואמר: אני אוכל לחם, ולא אכפת לי. אם זה יהודי אומר האם נכון שמי שאוכל חמץ בפסח ימות? והוא יאכל חמץ, הרי הוא לא ימות. כי התורה נתנה בחירה לאדם. מי שאוכל - "ונכרתה" (שמות י"ב, ט"ו). ולא הפירושו שהורגים אותו, אלא "נכרתה" פרושו חייב כרת בידי שמים ולא בידי אדם. לכן קל וחומר על אחת כמה וכמה שמי שאוכל ברמזאן שלא ימות...

הרבים יהודים" ... אתם יהודים בעוונותיכם הרבים?! איזה עוונות יש לכם?! להיפך, אתם צריכים להתפאר שאנחנו יהודים מגזע דוד המלך¹¹! לכן אנחנו צריכים לדעת לא להתבייש במוצא שלנו. אדרבא, עלינו להתפאר שאבותינו הראשונים אברהם יצחק ויעקב היו נקיי כפיים, "נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשי" (תהלים כ"ד ד). אצל אומות העולם מי היו אבותיהם? מי הם הראשונים של הרומאים? רומוס ורומולוס. מאיפה הם ינקו את החלב שלהם? מאיזו זאבה אחת שראתה אותם עזובים ונטושים, ריחמה עליהם, ונתנה להם לשתות את החלב שלה. וכורש ינק מכלבה¹². **א"כ הם שתו חלב של כלבתא וחלב של זאבה. ואילו אנחנו שתינו חלב של שרה אמנו!** "הניקה בנים שרה כי ילדתי בן לזקוניו" (בראשית כ"א ז). כל מלה שאמרה שרה אמנו התקבלה על כל הדורות. **לכן לדעתי לולא שאמר את זה הראשון לציון, הייתי אומר להם: תגידי, אבל בנחת ולא בצעקות, תגידי ותסבירי להם שהם מאמינים בתורה שלנו, הם אומרים שהתורה שלנו הגיעה מלמעלה והם חידשו עוד משהו, אבל קודם כל התורה שלנו!**

מלך כוזר

יא. ואת זה רואים בספר הכוזרי שבנוי על זה. מסופר שם שהיה מלך אחד ששמו "בולאך" ומלך כוזר, והיה אדם טוב. וכל פעם שהיה הולך למלחמה והיה מנצח, היה מקריב קרבנות לעבודה זרה. ופתאום הוא רואה בחלומו שבא אליו מלאך ואומר לו: בולאך בולאך, **כוונתך רצויה, אך מעשיך אינם רצויים.** והוא לא הבין מה הכוונה. וחלם את זה עוד פעם ועוד פעם. ואמר אם אני רואה את זה הרבה פעמים, סימן שזה לא חלום שוא. ולכן אמר: בוא נבדוק את הדתות שבעולם. יש שלוש דתות: הנוצרים, הערבים והיהודים. ובתחילה חשב שהיהודים פשיטא שלא, שהרי הם נמצאים בגלות והם סובלים, וא"כ משמע שהדת שלהם לא שוה. אבל הנוצרים והערבים הם שולטים בעולם, אם כן בוא נשמע אותם. הביא חכם אחד נוצרי, ואמר לו: מהי הדת לדעתך הכי מקורית וטובה? אמר לו: הדת של היהודים. התפלל: של היהודים? א"כ למה אתם לא יהודים? אמר לו: הדת של היהודים היא העיקרית, אבל אחר כך הם חטאו ופשעו, והקב"ה המיר אותם לדת אחרת ומאז באנו אנחנו. [ושאל אותו מה אתה אומר על הערבים? אמר לו: הם סתם משוגעים, לוקחים בן אדם עם הארץ ואומרים שהוא נביא] ואמר לו עוד כל מיני דברים. אמר לו המלך: טוב, בסדר.

אנחנו באומות כמו הלב באיברים

יב. למחרת הביא את המופתי של הערבים, ושאל אותו: איזו דת הכי טובה ומקורית בעולם? אמר לו: של היהודים. אמר לו: אם של היהודים, למה אתה לא יהודי? אמר לו: מוחמד בא והחליף את הדת של היהודים בדת שאנחנו מאמינים בה. אמר לו: ומה עם הנוצרים? אמר לו: הם משוגעים, לוקחים פסל ואומרים שזה ברא את העולם... מה הטירוף והשיגעון הזה? **אמר המלך: משיננים למדתי שהדת של היהודים חביבה ביותר.** בוא נראה אחד מהם. הביא חכם אחד¹³ ודן אותו, ויש שם בספר חמשה מאמרים שיש בהם ויוכחים גדולים

11. פעם **רבי יעקב ספיר** נסע לתימן באונייה, והגיע גם למקומות של ערביים. ובאמצע האונייה ראו אותו כל הזמן קורא בספר תהלים. אמרו לו מה זה? אמר להם: זה ספר תהלים שחיבר דוד המלך. אמרו לו: דוד המלך? איך הגיע לכם הספר של דוד? הוא שלנו ולא שלכם... אמר להם: זה שלכם? מה פתאום? דוד המלך היה יהודי! אמרו לו: מה פתאום! הוא שלנו... פעם בתימן כאשר מישהו אמר על דוד המלך (על עיון בת שבט), דנו אותו למוות! כי דוד המלך היה נביא, ואיך תאמר עליו ככה?! ופעם היה מישהו שדיבר על לוט שהיה עם גנותיו, ואמרו לו: אתה חייב מיתה, כי לוט היה נביא. מי אמר לכם שהוא היה נביא? כי הוא כתוב בתנ"ך. לדעתם כל האישים שכתובים בתנ"ך היו נביאים, ככה הם חושבים. מחר יגידו שגם פרעה והמון היו נביאים... וכולם היו נביאים. מה לעשות?!

12. לכורש היה זיכרון מיוחד במינו. הוא היה זוכר שיש אלף עבדים שהיו משרתים אותו והיה משלם להם משכורת, והיו ממדינות אחרות, פלוגי ופלוגי... אמרו לו: איזה זיכרון, עברת את הגר, עברת את כולם... והוא אמר להם שזה בזכות החלב ששתה בילדותו מכלבה. לכן הגמרא ברבא שנה (דף ד' ע"א) אומרת על הפסוק "ויאמר לי המלך והשגל יושבת אצלו" (נחמיה ב', ו), מי זו "השגל"? יש שתי דעות בגמרא. יש אומרים שזו המלכה שנקראת שגל, כמו: "ניצבה שגל לימין בכתם אופיר" (תהלים מ"ה, י). ויש אומרים שזו לא המלכה אלא כלבתא. כלבה יושבת ליד המלך? אלא זו הכלבה שהניקה אותו, ולכן היא הייתה יושבת אצלו והיה מתפאר בה: ינקתי מהחלב שלה! כך כותב בספר יוחסין (מאמר ה' הזמן החמישי), וגם רבי יוסף חיים מביא את זה (בבני יהודיע שם).

13. יש אומרים שזה **רבי יצחק הסגורי**, כמו שכתוב בפתח השער של ספר הכוזרי. אבל יש אומרים שרבי יצחק הזה לא אמר את הטענות שכתובות בספר הכוזרי, כי שם כתוב תאריך מוקדם מאד לתקופת הפילוסופיה היוונית. אלא רבי יהודה הלוי כתב את הספר הזה, וכמו שהוא אמר "לפיכך ראיתי לקבוע אותן ההוכחות כפי שהיו,

ההילולא

בניט יחד < > התפללנו יחד

נשמח יחד < > נמלכד יחד

גדלו לה' איתי ונרוממה שמו יחדו
השנה כולנו יחד נגרים נשים וטף מתחברים להילולא בשידור

בְּרִנֵּה קֵטַן עֲזַבְתִּיךָ וּבִ(כְּטֹא)רְחֻמִּים גְּדִלִים אֶקְבָּצֶךָ

ההגנה

מכנסא
לכנסא רח

הילולא רבא
דצדיקייא
יום שלישי כ"א טבת 02.01.2024

איש
צינור
תילים
מפדה הקרן
זחרים
אומנים
שטור אקטורי

מוראש די שפיר
פלוטיא
מוראש די שפיר
רבי שלמה משה
עמאר שליט"א
מורנו האמן
הרב צמח מאזוז
שליט"א
רמור משפיע
זע"ז המפלים

האזינו! לשידור במוצ"ש הקרוב לאחר שיעורו של מרן, ברדיו 'קול ברמה'
עם מורתו הרב צמח מאזוז שליט"א בהגשת עמי מימון

ממלכת התורה

המארז

מארז ההגנה

בדרך אליך!

על כל כרטיס שאתה רוכש מארגנים עבורך את
מארז ההגנה שייגע אליך עד הבית!

המתנות

- מה מארזל**
1. מסתור עשיר
 2. ספר אנונימי המדוּע על המצויים מארז
 3. ספר תהלים ביש נחל מנחה ופיוטים
 4. ט' טפחה זע"ז רבני ההילולא וזע"ז הקדושים
 5. טפח קטן מהמקבל י"קושה לנשיא

מנחה ששודרת
לשידור

2 כרטיסי בוטס

2 טיפוחי מילה
על המופיעות בזמן בניית האון
עם סוף זע"ז שליט"א

בנות

הנולדת בזמן שידור
קומפוזיט טיפוחי מילה

הנולדת טיפוח
על זע"ז רבני וזע"ז שליט"א

לפרטים ולרכישת כרטיסים:

ההבטחה

תקבלו בו
10

אם תכנינו הינה אלה
אז היום כלום נראה לימה, וא המון
מכונן נכחו למען, יסוף אן הנה יום
יהי אנה אנה, נראה אנה נעלה דנה, אמר
אן אנה אנה, אנה אנה אנה אנה
אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה
אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה

אלף למטה אלף למטה

י"ב אלף חלוצי צבא ...
וי"ב אלף לתכילה

דיו
מים

שבטור אנה בן אנה

עשרות עדויות מידי שנה של תורמים שקיימו וקיבלו! עכשיו, תורק!

נסא רחמים

הפרס הגדול
רבע מליון
ש"ח

יכולים להיות אנה

ההגרלות

על 2
כרטיסים
מתנות
ביום 2 גורמים
אנה אנה אנה אנה אנה אנה אנה

hilula.org • 1700-50-51-52

את דעת מרן שאמר שלא סומכים על המבי"ט בדבר הזה. אבל כתב שמצאנו עוד כמה ראשונים שסוברים כדעת רבי אלעזר מוורדון, ויתכן שאם מרן היה רואה אותם היה מתיר. אמנם זה "ייתכן" בעלמא, אבל הרב עובדיה הוסיף עוד סברא, שבימינו יש טלויזיה ויש עיתונים ויש עוד כל מיני דברים, שאם הבן אדם הזה היה חי, היו צריכים לדעת עליו. לכן יתכן שבמקרה כזה אפשר לצרף את דעת רבי אלעזר מוורדון בשביל להתיר.

"יש דבר שיאמר ראה זה חדש הוא, כבר היה לעולמים"

יד. והנה כל הפלפול הזה כתוב בתורה! יהודה אומר ליוסף "ואחיו מת" (בראשית מ"ד, כ), מי זה אחיו? זה יוסף. ויוסף שומע, אומרים עליך שאתה מת... איך אתה יודע שאחיו מת? אמר לו: לא שמענו עליו, וכבר 22 שנה הוא נעדר. מה נעשה לו?! וזה מה שאמר לו: "ואומר אך טרוף טורף ולא ראיתיו עד הנה" (שם פסוק כ"ח), כלומר מה הראיה שהוא נטרף, שהרי לא ראיתיו עד הנה. וזה כסברת ר"א מוורדון. אחר כך יוסף אמר להם "אני יוסף". השתגעו כולם. אתה יוסף?! כל הזמן עשית לנו צרות צרות, "תביאו את אחיכם", ואתה יוסף? אמר להם: כן, אני יוסף, "העוד אבי חי"16? וא"כ רואים מכאן שאפשר לומר על אחד שנעדר שהוא מת, כמו שאמר יהודה, ומצד שני רואים גם כן שאפשר שהאדם הזה שנעדר שאתה אומר עליו שהוא "מת", למעשה הוא חי. לכן גם דברי המבי"ט נכונים [מצד הסברא], וגם דברי מרן נכונים [מצד הדין]. דברי המבי"ט נכונים ממה שאמר יהודה "ואחיו מת" וכמו שאמרנו. ודברי מרן נכונים שהרי יוסף היה חי. מרן שמו "יוסף" והוא כמו יוסף הצדיק, שהיה שומע על עצמו שהוא מת והוא לא מת...17 לפיכך אנחנו צריכים ללמוד שאם אדם רוצה להתיר על סמך דברי המבי"ט צריך להיזהר מאד, לעשות אותם כמו סניף, ולא לפסוק הלכות על פי דברי יהודה שאמר "ואחיו מת", ומתברר שהוא לא מת. ומאידך לא לחשוש לדעת מרן לגמרי, אלא לצרף דעת רבי אלעזר מוורדון לסניף. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, משה ואהרן יוסף דוד ושלמה, הוא יברך כל הקהל הקדוש הזה שנאספו כאן גם בגלל הגשם והקור, וגם בשביל לשמוע דברי תורה... הקב"ה יברך אתכם, ויתן לכם חיים טובים וארוכים. ושנשחרר את אחינו החטופים אחד אחד, כולם יחזרו הביתה בריאים ושלמים ולא יקרה להם שום דבר. השבוע הזה בעונות הרבים קרה מה שקרה, אבל מהשבועות הבאים והלאה יש לנו תאריכי פטירה של גאוני עולם, ובזכות זה יפסק המוות מעם ישראל. ונזכה כולנו לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן ואמן.

[ושוב באו חיילים שהשתתפו בשיעור למרן שליט"א, ובירכם]: מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל חיילי ישראל, ובפרט אתם שבאתם לשמוע קצת דברי תורה. ה' יתברך ימלא כל משאלות לבכם לטובה, ואתם תתגברו על האויב, תכריעו אותו ותשמידו אותו. לא ישאר מהם פליט ושריד, וכל אלה שעושים רע לישראל הקב"ה ישלם להם. לא יתכן שעמו ונחלתו יסבלו בגלל פושעים כאלה. ה' יברך אתכם ויתן לכם חיים טובים וארוכים. אמן כן יהי רצון.

16. היה חכם אחד שהיה קורא את הפרשה הזאת והיה משגע את כולם... בתנוס ר' אשר מזרחי היה קורא את הפסוקים האלה וכל בית הכנסת היה רועד מהתרגשות. גם הערבים היו באים והיו מבינים את זה, מסבירים להם במשך היום מה היה הוויכוח בין השבטים, ואיך פתאום יוסף מתוודע לאחיו. היום מישוה סיפר לי שהיה בצפת ג'רברי אחד, שכאשר היה קורא את פרשת ויגש, כולם היו מורידים דמעות, איך יוסף יכול לעשות את הדבר הזה? איך היה יכול לסבול את כל הזמן שהיו הולכים וחוזרים והולכים, ואיך שם להם את הגביע ועשה להם את הכל...
17. אומרים שפעם אחת בא מישוה להירשם שרוצה לטוס, אמרו לו: מה התעודת זהות שלך? אמר להם מספר כך וכך. ההוא תקתק, ואמר לו: לפי המכשיר אתה כבר מת... אמר לו אתה מאמין למכשיר ולא מאמין לאדם שהוא חי לפניך? ... אני חי, למה אתה אומר לי שאני מת? אמר לו: המכשיר אמר שאתה מת... יש טעויות כאלה בין בני אדם.

מאד. ושם מתחיל כך, ואומר לו החכם: מה אתה אומר על אדם שארבעים יום וארבעים לילה לא אכל כלום, ועל אדם שיכול לצוות על השמש שתעמוד? אמר לו: אין אדם כזה בעולם. ואם יש אדם כזה, הוא לא אדם אלא מלאך. אמר לו החכם: יש לנו אדם כזה! אמר לו המלך: מאיפה יש לך אדם כזה? אמר לו: יש לנו את משה רבנו. והוא מתאר ומסביר לו הרבה. עד שהמלך מתפלא ושואל: מה כל העומק הזה?! ולמה אתם נמצאים ככה?! אמר לו החכם: אנחנו באומות כמו הלב באברים. הלב הוא הכי פגיע בגוף האדם, אבל הוא הכי חשוב בגוף האדם. ואנחנו כמו הלב. וכך ספר שלם חמשה מאמרים כולו מדבר על זה. ואומרים שהמושגים שכתובים שם הם מושגים של רבי יהודה הלוי שתלה אותם בחכם שחי ארבע מאות שנה לפניו14. צריך ללמוד בספר הכוזרי. היום כל אלה שלומדים בספרי הפילוסופיה שלנו וקוראים בספר הכוזרי, אומרים שהספר הזה חשוב יותר מכל הספרים שנתחברו אחר כך. חכם אחד כתב עליו: "השמר לך פן תעזוב את הלוי" (דברים "ב, ט). מי זה הלוי? זה רבי יהודה הלוי.

אשה שבעלה נעלם ואבד זכרו

יג. בפרשה שלנו רואים דבר פלא פלאים. לפני ארבע מאות שנה נחלקו מרן הבית יוסף והרב המבי"ט (רבי משה בן יוסף טראני, אביו של מהרי"ט). המבי"ט (ח"א סי' שכ"ו) רצה להתיר אשה שבעלה נעלם ואבד זכרו, עברו כמה שנים - ארבע וחמש שנים - ולא נודע ממנו שום דבר. ואמר, אם הוא נעלם לגמרי ולא נודע ממנו זכר, סימן שהוא מת ולכן אשתו מותרת להינשא. ומרן (בשו"ת "אה"ע סי' א) עמד וחלק עליו בתוקף. וראיתי בספר מגיד מישרים שהמלאך של מרן אמר לו: תעמוד בתוקף ואל תתיר, כי החכם הזה טועה. אבל החכם הזה מצא במרדכי (סוף יבמות רמז צ"ב) תשובת רבי אליעזר מוורדון שאמר שאמנם חכמים אמרו (יבמות דף ק"א ע"א) שמי שטבע במים שאין להם סוף אשתו אסורה. למה? כי אולי יצא ממקום אחר. הוא לא יצא מכאן, אלא מצא איזה דרך ויצא ממקום אחר. אבל אם אבד זכרו, יש להתיר את אשתו להינשא. ומרן אמר לו שאין ההלכה כמו רבי אליעזר מוורדון, ודבריו בטלים, כי ההלכה אומרת שאשתו אסורה, ולא כתוב שאסורה רק לארבע וחמש שנים, אלא אסורה לגמרי15. ובדורנו התעוררה השאלה הזאת, כי היו אנשים בזמן מלחמת כיפור שנעדרו, ונשותיהם לא יודעות מה קרה להם בדיוק. והרב עובדיה (בשו"ת יביע אומר ח"ו חאה"ע סוף סי' ד) הביא את רבי חיים פלאג'י (בשו"ת חיים ושלום ח"ב סי' א) שהביא

והמשכילים יבינו. כלומר בינו שהטענות שאני אומר בשם החכם ובשם הכוזרי, אני כתבתי אותן, ורק שמתו אותן בפיהם, ואמרת "אמר החבר", "אמר הכוזרי".
 14. ושם אמר לו החכם: אנחנו יודעים שהעולם נברא, ואנחנו יודעים גם לפני כמה זמן הוא נברא, ואת כל מה שהיה לאדם הראשון ולחנן. ושם (מאמר א' אות ס"ז) כותב דבר נפלא שאפילו נאמין שיש עולמות הרבה לפני העולם הזה, אין זה שום כפירה. העיקר הוא שהעולם שלנו התחיל מאדם ונת. וזו תשובה לכל אלה שאומרים: מצאנו, ומצאנו. כל מה שמצאתם הכל היה לפני כן, כי כתוב (ב"ר פ"ג אות ז) שהקב"ה היה בורא עולמות ומחריבן, ואחר כך באו עולמות חדשים.
 15. אמר לו המבי"ט: איך אתה אומר עליו "דברים בטלים"? הרי הוא היה חכם גדול מהקדמונים. אמר לו מצאנו במשנה בנגעים (פ"ה מ"ג) ששינו: "כשם שבטלו את דברי עקביא, גם דברי אינם מקיימים". שרבי עקביא אמר איזו הלכה והיו חכמים שהתנגדו לו ודחו אותו. ואח"כ בא רבי עקביא ואמר: אני יכול לקיים דברי רבי עקביא בן מהללאל במקרה כזה וכזה. ולא קיבלו את דבריו ואמרו לו: כשם שבטלו דברי עקביא כך דבריך אינם מקיימים. ואם כן אפשר לומר "שבטלו", ולכן גם לי מותר לומר על רבי אלעזר מוורדון שדבריו בטלים.

בשורה טובה לשוחרי התורה

לרצו ימי השבועים הנעלים תהיינו סודית שיפורים בחלסת שחרות.

במסגרות בחוקים המצויים, סלל מרס בדרכי החוסקים עד הולכת למשנה.

השיפורים יספחו ע"י מוה"ר ראש בית התורה הנאמן

רבנו אליהו בנימין מאדאר שליט"א

מח"ב השיורים אסרות מצוהות הקוד.

השיפורים יתקיימו סודי מנצחית החל ממוצעים פרישת ויחי.

בביה"כ "שערי חיים" רחוב הרב יצחק מיסים 13 ב"ב בשעה 21:18.

בית חכם בית התורה. יום רצון ועל מוסדות של מוסדות התורה ר"מ משה לוי ז"ל

רחוב מאדאר רח"ב 13 ב"ב ח"ב א"ה בין השעות 18:30-19:30. ניתן לתיאור צילום בידות הימני במוקד

טל: 08-6932287. בתיאור: 08-6932287. חתן מאדאר לרצון משה בן ציון ויחיים.

גליון
340

הלכה נאמנה

כתב מרן בשלחן ערוך הלכות שבת (סי' ס"ו ס"ב) "מקדימין להתפלל ערבית (בלי שבת) יותר מבמידות החול. ומפלג המנחה ולמעלה יכול להדליק (האשה מדלקה) ולקבל שבת בתפלת ערבית ולאכל מיד". "להתפלל ערבית ולאכל מיד". מה הפשט מיד? אפילו שעוד לא שקעה החמה. רק פתבו האחרונים (עיין בחוון עובדיה ח"ב עמ' י"א) שפדאי לאכל כפזית לחם אחרי השקיעה, ויותר נכון אחרי צאת הפוכבים - עשרים דקות אחרי השקיעה. לא תאכל הפל מקדם, ואחר כך בלילה אין שבת ואין פלום, לא עושים ככה. אלא תאכל כפזית לפחות אחרי צאת הפוכבים, דהיינו אחרי עשרים דקות מהשקיעה (לא שעה נרבע).

ורבנו הגון איש חי כותב (שה שניה פרשת בראשית את י"א) שגם לדעת הרמב"ם דעמה [והסוכרים פחות] שאומרים שתוספת שבת היא מדרבנן [מתקנת חכמים], מפל מקום יש לנו את סברת המרדכי (סוף ס"ב דמגילה) שגם לפי שיטתם [של הסוכרים תוספת שבת דרבנן] יוצאים די חובה בקדוש הגוף (כיון שבשעה שהיא מקדש יכול לבוא לידי חיוב דאורייתא). הגון איש חי תופס בדעת הרמב"ם שתוספת שבת מדרבנן, ולמעשה זה לא ככה. הרמב"ם לא כתב בכלל תוספת שבת! לא מדרבנן ולא מדאורייתא [מן התורה]. וזו הערה שכתב אותה מרן הרב עובדיה זצ"ל בספרו על הלכות שבת (שם) אבל בכל זאת עקר הדיון הוא נכון. למה? כי הרמב"ם כתב מפרש (פרק כ"ט מהלכות שבת ה"א) שיכולים להתפלל ערבית בערב שבת ולעשות קדוש מבעוד יום אם הוא סבור שכל התוספת היא סתם, ואדם צריך להוסיף רק כדי שלא יפגע בשבת, אבל זה לא מצוה לא דאורייתא ולא מדרבנן, אם כן למה הוא יכול לעשות קדוש? אלא כיון שאחר כך יגיע לידי חיוב. והרמב"ם למד את זה ממה שהגמרא אומרת בברכות (דף י"ד ע"ב) שמתר להתפלל ערבית של ערב שבת [ולקדש] מבעוד יום. ומה המקור של הרמב"ם שאין לו בכלל תוספת שבת? פעם כתבנו (עיין בירחון אור תורה טבת תשס"ה ס"ו מ"ו) - ואחר כך הראי לי שהגמרא כתב את זה (בביאורו לשלחן ערוך סי' רס"א ס"ב) - שביירושלמי תחלת מסכת שבועית (פ"א ה"א) משמע משם שאין שום תוספת לשבת, לא מדאורייתא ולא מדרבנן. (והרמב"ם לא כתב תוספת שבת אלא רק ביום כפזיר בלבד (פ"א מהלכות שבועית עשור ה"ו), שפאמר "וציתם את נפשיתם בתשעה החדש בערב" (וכן ביצאיה טוהה כעניו מעט שפאמר "מעבר עד ערב תשבתו שבועתכם", ויקרא כ"ג ל"ב). ובכל זאת פסק שאפשר לעשות קדוש מבעוד יום. ולכן אפשר [גם לשיטתו] להכניס את השבת מבעוד יום, ולעשות קדוש מקדם. (גליון 341 אותיות ג' ד').

למען תספור

בי"ח בטבת, יום פטירת מורנו ורבנו הגאון רבי כלפון משה הכהן. הוא חי שבועים ונשים שנים, וכתב ספרים בלי סוף - מאה ושלשים חבורים. חלקם מניינים בספר שואל ונשאל דפוס הראשון (בסוף תולדות המכתב). מישהו אמר שהוא נפטר בפרשת ויחי, ולפני כן נאמר "כמה ימי שני חייך" (בראשית מ"ז ח'), כמה ראשי תבות כלפון משה הכהן, כמה הספקת לכתב בחיך? (כמה וכמה). כמה זה, 65 כפזל שנים זה מאה שלשים... [וכן יעקב ענה: מאה ושלשים שנה. כמנו החיבורים של מרן רבי כלפון. משר"ס טו]. בגיל עשרים הרופא אמר לו שאתה לא תקרא ולתב בלילה, אתם חושבים שישב בטל? הוא הביא את הסופר שלו לבית, הוא אומר לו והוא כותב. ואם זה מכתבים, למחרת לא שולח אותם מיד אלא חוזר עליהם ומתקן פה ושם. והספיק לכתב למעלה ממאה ועשרים ספרים, וביניהם "שואל ונשאל" שבעה כרכים, ספרים ענקיים כל אחד נגדל בייע אחר. רבי כלפון היה סמל האמת. הוא היה משהו מיוחד. אמת, ענוה, ישר וצדקת.

והבו שלו - רבי אברהם מנצח (ככה כפזינו שלו) הכהן נפטר יומים אחריו (ולא נפטר ממש יומים אחריו, אלא רבי אברהם נפטר בשנת תרצ"א כפי אביו, ורבי כלפון נפטר בשנת תש"ו). ורבי אברהם כהן היה מיוחד במינו. היה כותב הרבה מאד, וכתב חדושים יפים מאד. בגיל 14 כתב ספר שלם על מסכת חלין (400 עמודים), והספר של החכם הזה נערך על ידי בנו רבי נסים כהן זצ"ל ולומדים בו הרבה חכמים. הוא כתב ספר בגיל 14 ונפטר בגיל 33. היתה לו דלקת ראות, ובאותו הזמן לא היה לה תרופה. רבי כלפון כותב [נדפס בספר עמוד ההוראה עמ' 141]: זה כנראה בגלל שלא התפלתי עליו מספיק. ואם הייתי מתפלל עליו מספיק, הוא היה מתרפא! ככה היתה האמונה שלו.

והאחרון שבהם זה אבא [רבנו הגדול מרן האיש מצליח זצ"ל] כמובן, שפטר בשנת תשל"א [ולפני שלוש שנים] מלאו חמשים שנה לפקדתו. לכן כל אחד ואחד ישפדל [ותאמץ למען הטיבה]. הוא עצמו לא היה לו אמצעים, אבל מי שיראה את התלמידים של הישיבה בן פרת יוסף - "מנצחה מלכי מניחה אפר" (ע"פ מגילה דף י"ב ע"א), כותבים חדושים

חדושי גמרא וחדושי פוסקים וכדומה הישיבה הזאת היא מיוחדת שבישיבות. כמה היא מיוחדת? שהתלמידים שלה כותבים חדושי תורה הלכה למעשה, ולא רק חדושי תורה שמנחים ככה. יש ספר חדש של בן אחי רבי רפאל מאזוז, ויש בו הרבה חדושים יפים שהוא אמר לפזם ריהא. ויש ספרים שכתבו בילדון - הלכות ספרי תורה תפלון ומזוזות, ויש ספרים שכתבו בחשון משפט ובהלכות משטה. כל הדברים האלה מצטרפים לחשבון גדול. וזה ממסירות הנפש שעשה אבא בחוץ לארץ. (גליון 289 את א' והלאה, גליון 141 את ח' והלאה, גליון 142 אותיות א' וח', גליון 193 את ג', גליון 96 אותיות כ"ט ו', גליון 340 הערה 7 גליון 341 את א"ו ואת כ"ה והלאה).

ההלולא של חמשה גדולי עולם ו'אהבו כצאת השמש בגברתו"

נדבר על ההלולא של חמשה גדולי עולם. הראשון זה הרמב"ם, שאין אחד בעולם שלא יודע מי זה (אפילו אמות העולם אם תגיד להם "מיימוני" [מיימוני - הרמב"ם] זה יעשה רעש. יש בית חולים בניו יורק על שמו: "מיימונידי" [פנראה של יהודים]). הוא לקח את כל הידע שכתבו לפניו ואצר אותו בספר אחד שיש בו אלה פרקים - "היד החזקה" - "היד החזקה... אשר עשה משה" (דברים ל"ד, י"ב) זה רמז שהוא עשה את היד החזקה. ויש לו גם פרוש למשנה, וכל מיני דברים נפלאים שהוא חפר וספך אותם. ופעם בדקו פרק שכתב בהלכות נשיאת כפים ומצאו שההלכות שם לקוחים מפל הספרות התורנית כלה שהיתה מצויה בזמנו, היא היתה מופצת ומפזרת והוא קפץ וספך אותה, ומצאו שם ארבעים וזוזוז בתוך פרק אחד! איך הוא סדר אותם? אלא הוא היה משהו מיוחד וגאוני. פעם קראתי בגליון "כפר ת"ד" שמצאו שהידע שלו כמו אלה מחוץ בגוד, אי אפשר להבין את זה. הפטירה שלו היתה בכ' בטבת שנת ארבעת אלפים תתקס"ה, זאת אומרת שלשים וחמש שנה קדם תחלת האלה השטי שלנו, ומהפטירה שלו עד עכשו עברו 819 שנה. ואף אחד לא מצליח לחבר ספרים כמותו. הוא היה אדם גדול מאד.

אחריו היה רבי יעקב אבוחצירא - שנפטר גם ביום כ' בטבת כעבר שנים רבות [בשנת התר"מ], לפני מאה ארבעים וארבע שנה. הוא היה איש מפלא בנסים. בזמנו היתה אשה אחת שהיה לה בן חולה, היא היתה עובדת אצל המלך, והיתה תמיד מביאה אותו, יום אחד הבן הזה נעלם והביאה במקומו בן פריא. אמר לה המלך: מה זה? איפה הבן החולה שלך? אמרה לו: הגיע רב לךאן (שמו רבי יעקב אבוחצירא), לקחתי אליו את הבן ואמרתי לו: תתפלל עליו שימות. והוא אמר לי: למה להתפלל עליו שימות? מה הבעיה להתפלל שהיה פריא? אמרה לו: אין לו סכונים. אמר לה: למה אין לו סכונים? אמרה לו: כי ככה הרופאים אמרו. אמר לה: הרופאים אמרו, אבל יש רופא למעלה. והוא ברך אותו ועכשו הולך על רגליו כאדם פריא. והמלך התפלא: מה? יש דבר כזה בעולם? יש דבר כזה בעולם.

"הודע שיש לך אהובים בעולמך" [הגמרא (תענית דף י"ט ע"ב) מספרת שפעם אחת עליו כל ישרא לא לגל לירושלים, ולא היה להם מים לשתות. הלך נקדימון בן גוריון ואצל אדון אחד ואמר לו: הלוגני שמים עשרה מעינות מים לעולי רגלים, ואני אתן לך שמים עשרה עינות מים. ואם איני נתן לך הרניני נתן לך שמים עשרה כפר כסף, וקבע לו זמן. הגיע הזמן ולא ירדו גשמים, וכאשר נקדימון בן גוריון התפלל על הגשם, ירד גשם אבל אחרי השקיעה. אמר לו הגוי: מה זה שוה? אחרי השקיעה זה כבר יום חדש. אז הוא התפלל: רבנו של עולם, הודע שיש לך אהובים בעולמך! ומפרט רבי משה חרב זצ"ל שהתפזן על הפסוק "ואהבו כצאת השמש בגברתו" (שפס"ה ה', ל"א), ואחר כך זרחה השמש, ואמר לו: אמה רואה שעוד לא שקעה החמה? וכשאמר לו "הודע שיש לך אהובים בעולמך", התפזן לומר על הפסוק "ואהבו כצאת השמש בגברתו". זה הסבר מאד יפה, וכתבתי אותו בגליון של הגמרא שלי.

חידה

ספר הסבא עולה במאה על ספר הנכד.

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי.

ומגדל חנואל עד

"יקבי המלך"

מתוך שיחותיו ודרשותיו של מורנו ראש המוסדות הגאון הגדול רבי חנואל כהן שליט"א ראש ישיבת 'לבנימין אמר' ברכיה

ערך הרב ר' יוסף חיים נחום הלוי שליט"א

נגד עין הרע

בן פרת יוסף בן פרת עלי עין בנות צעדה עלי שור (בראשית מ"ט כ"ב).

מעל העין

יוסף הצדיק זכה לשמירה מיוחדת מה' ויתברך שלא תשלט בו עין הרע. המלה עין בגימטריא מאה ושלושים, כמנין חמש פעמים שם הוי"ה, והשם יוסף בגימטריא מאה חמשים ונש, כמנין שש פעמים שם הוי"ה. אם כן יוצא שיוסף עולה על עין, יש לו עוד שם ה' נוסף, ועל ידי זה מקבל שמירה מיוחדת מהעין הרע.

בזכות מה זכה לזה? בזכות שני דברים. כאשר עשו בא להפגש עם יעקב, סדר יעקב את לאה וילדיה אחרונים, ולאחריהם שם את רחל ויוסף. אומרים חכמינו זכרונם לברכה (בראשית רבה פרשה ע"ח אות י') שכאשר בא עשו ורצה לראות את רחל, עמד יוסף לפניו והגביה את עצמו על ידי שעמד על בהונות רגליו, כדי שעניו של אותו רשע לא ישלטו ברחל. מפיו ששעשה כך, אמר הקדוש ברוך הוא: אתה חסת על אמך אפלו שהיית ילד בגיל שש, חידך שלא תשלט בך עין הרע.

ידיים מקלפות...

דבר שני, יוסף הצדיק היה יפה תאר, ואשתו של פוטיפר היתה רודפת אחריו. פעם אמרו לה שפחותיה: "מדוע את רודפת אחריו? מה יש בו?". אמרה להן: "אם אתן מדברות כך כנראה שלא ראיתן אותו, תמתינו כמה דקות ואביא אותו". בינתיים ישבו השפחות וקלפו תפוחים, אתרגים ושאר פרות וירקות, וכאשר נכנס יוסף לחדרם, מרב יפיו בטעות המשיכו לקלף את עור הידיים שלהם, ולא הרגישו שזב מהן דם...

יוסף ידע שמסתכלות עליו, ועם כל זה שמר על עינו ולא הסתכל עליהן. גם כאשר יוסף עלה לגדל והולינו אותו בחוצות העיר, כל בנות העיר יצאו ורצו שיתפלל עליהן, אבל יוסף הצדיק לא נשא את עינו, שמר על העינים! לכן זכה לשמירה מיוחדת שלא ישלט בו עין הרע.

עין טובה נגד עין הרע

אפשר לומר עוד דבר שבזכותו זכה יוסף שלא תשלט בו עין הרע, משום שהיתה לו עין טובה. כאשר יוסף התנדע אל אחיו ואמר להם "אני יוסף", אחיו נבהלו ופחדו, ומה עשה יוסף? מיד החל להרגיע אותם ולדבר על לבם, אמר: "לא אתם שלחתם אתי הנה כי האלקים" (בראשית מ"ה ח'). לאחר מכן הביא את אחיו למצרים, דאג להם למחיה, הציל אותם מהצבא של פרעה, וכל זה כי היתה לו עין טובה.

גם בפרשת השבוע אנחנו רואים זאת. לאחר שקברו את יעקב, פחדו האחים שמא יוסף ינקם בהם ויעניש אותם, וכאשר יוסף שמע את חששם, אמר להם: "אל תיראו, כי היתה חסד אלקים אני?! ואתם חשבתם עלי רעה אלקים חשבה לטובה למען עשה פנים הנה להחית עם רב" (שם נ, י"ט-כ). היתה לו עין טובה. נלמד מכאן שאדם שיש לו עין טובה, שתמיד מעודד, מסתכל רק בטוב של השני, עין הרע לא יכולה לשלוט בו, כי הוא רק טוב. אבל אדם צר עין, אדם שכל הזמן רואה רק רע, לא עלינו עין הרע שולטת בו.

זמן של התעלות

אחרי שבת זו מתחילים ימי השובבים. הימים האלו הם ימים של שמירה, ימים של התעלות והתקבצות לקדוש ברוך הוא, צריך כל אחד להשתדל לשמור על קדשת הפה, קדשת העינים, קדשת המחשבה, לחשוב רק טוב על עם ישראל. צריך לדעת שאם נהג על פי מדותיו של יוסף הצדיק, גם בנו לא תשלט עין הרע, גם אנחנו נהיה מעל העין, ולא רק זה אלא גם נזכה לברכה, כמו שאומר הפסוק: "טוב עין יברך" (משלי כ"ב, ט).

אמר שלמה המלך: "ורב תבואות בכח שור" (משלי י"ד, ד). אדם שיש לו "כח שור", זוכה ל"רב תבואות" ונהיה לו ברכה. מה זה כח שור? מי שחזק כמו שור הוא מבקר? אלא כונן הפסוק, כאשר יש לאדם מדות כמו של יוסף הצדיק שנמשל לשור, כמו שכתוב "בכור שורו הדר לו" (דברים ל"ג, י"א), זוכה ל"רב תבואות", מלמעלה יסתכלו עליו בעין טובה, וישפיעו עליו שפע גדול.

- 1. גם כאשר רצה משה להעלות את ארונו של יוסף מתוך הנילוס, לקח טס וכתב עליו: "עלה שור עלה שור", וכשזרק אותו לנילוס החל ארונו של יוסף לעלות (מדרש תנחומא פרשת בשלח אות ב).

ברגע קטן עזבתיך וב(כסא) רחמים גדלים אקבוצך

הנכם מוזמנים להשתתף עימנו מרחוק בהילולא רבא דצדיקייא

הילולא של רבותי הקדושים:

• תש הנילוס הרמנים • המקובל האלוקי בני עקב אבינו • עמוד הברואה האמון בני כלמן חנה רגוב • האמן רבי אברהם מנחם רגוב • מן הגאון הקדוש רבי מנחם מנחם הלוי, מיט, מנהל ראשי הישיבה חנוך זצ"ל ונאמנים העמוד לנו הילולא רבא אל אמן

א"ה ביום שלישי כ"א טבת תשפ"ד 02/01/24 21:00

בשידור עד הבית בקו מידע אתר הישיבה רדיו 'קול ברמה' כל נכונות שידור של המעמד הנכבד

הגאון הגדול מנהל עובד ונשירת ראשון מן ראשי הישיבה הרב מאיר מאזוז שליט"א מן בראשון לציון ונה של ירושלים והגאון הגדול הרב שלמה משה עמאר שליט"א רבנים - ראשי ישיבות - ייעוץ - אישי ציבור

רבי מנחם דרום - סניף הישיבה נראים איש על קבוצת המעלה את המעלה ביום נשירת חדר באופן נכבד וזכה שידור מיליון המעלה מיליון המעלה מיליון המעלה מיליון המעלה

הדלקת הנרות המסורתית במעמד מיוחד מליך בלוח טו ונחמאחד יחדיו, וכן לימוד משניות משותף לע"נ הנמצאים והמפלים ר"ד חובנית אומנותית מרגשת עם חזנים

בני ברדא משה דואק חיים ישראל מכנסא דין לכנסא רחמים